

DE HOOP

PRYS DER INSERTIE:
20 centimen den drukregel.
40 centimen de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld enz.
moet vrachty den opsteller toege-
zonden worden.

HUN. DE COCQ.
St.-Truiden. (Schuerhoven).

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 5 fr. per jaer.
» 5 fr. per 6 maanden
» 1-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
» 5-50 per 6 maanden.
» 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 16 JUNIUS 1860.

STAETKUNDIG OVERZIGT.

De *Patrie* geeft ons de volgende tyding: « de byeenkomst van Z. M. den keizer der franschen en van Z.K.H. den regent van Pruisen is officieel vastgesteld op zaterdag 16 juny. Zy zal te Bade plaats hebben. »

In den politieke wereld is men van de vredelievende inzichten van Napoleon overtuigd. De gouvernementsmannen beweerden dat de keizer naar Bade gaat om Duitschland gerust te stellen, en om Pruisen te overtuigen dat hy aen genee nieuwe Annexie denkt. Dat is heel goed en schoon; en zonder den goeden trouw van Napoleon in twyfel te trekken is er grootelyks te vrezen dat hy zelve in dit punt verblind is. Er is iets sterker dan de wil van eenen Souverein, het is het principieel waer hy de vertegenwoordiger van is; het principieel dat Napoleon III vertegenwoordigt drijft hem maer altyd voort; dat principieel maekt al zyne magt uit maer kan ook op zekeren oogeblik zynen ondergang bewerken. De zaken zyn overal zoodanig verwickeld dat elke knoop met het punt van den saber moet opgelost worden. Het algemeen gevoelen is tegen den 2 December opgehitst, in Spanje, in Engeland en in Duitschland. Het keizerlyke kopstuk kan zooveel van vrede kakelen als het wil, men hecht er maer geen geloof meer aen; men mistrouwt zich van het napoleonische principieel dat zich onvermydelijk in alle zyne gevolgen moet ontwikkelen.

Indien de vrede, een duurzame vrede uit de byeenkomst van Bade kon spruiten, dan zou Europa met verwondering van het onmogelykste en buitengewoonste feit getuigen zyn. Duitschland is in gisting en hygt naer eenheid; de kwestie van Schleswig-Holstein komt weer op het tapyt; Italië is in vlam en vuer; het Oosten kraekt van alle kanten. Overal inwikkelingen welke twee sovereinen met den krachtdadigsten wil niet kunnen oplossen. Iedereen weet dat het kenschetsend teekken van de napoleonische familie de kwakzalvery is: Pius VII beantwoordde de liefkozingen, de poeselige schynheiligheid van den dwingeland Napoleon I met het woord: *Comediante!* — En toen de zweepzuchtige bloedvergietter in eenen aanval van woede eene kostelyke vaes verbryzelde en het *Pausdom* zoo dreigde, te *verbryzelen*, antwoordde Pius al grimlachende: *Tragediante.*

Men leest in den *Moniteur Universel*: De Senaet heeft eenpariglyk het raedsbesluit aangenomen, waerdoor Savooije en Nizza met Frankryk ingelyfd worden. De constitutie en de fransche wetten zullen hinnen uitvoer in de geannexeerde landen op 1 Jan. 1861 krygen.

De Napelsche telegraef kondigt ons aen dat twee stoomboorten met Garibaldisten en voorraad geladen, door de koninglyke schepen in de wateren van Napels zyn gevangen geworden.

Men leest in brieven uit Rome, 5 dezer, dat eenige benden Garibaldisten de pausselyke grenzen dreigden aen te vallen. Generaal Lamoricière heeft onmiddelyk troepen naer de bedreigde punten gezonden.

De politieke wereld is in onrust ter oorzaak der voorloopige overgave van de sterkte Castellamare aen den engelschen admiraal. De Tuileriën schynen niet zeer tevreden te zyn; er is aenstonds bevel afgeveerdigd geworden aen den franschen admiraal van zich in de waters van Napels met zeven lineschepen te begeven. Alzoo zal Frankryk weldra Napels met elf oorlogschepen gaen beleggen. Het bevel draegt nog verder dat de admiraal de eerste krygskundige stelling de beste moet intrekken. Frankryk en Engeland zullen nu eens wederzyds, ieder naer zyne toekomstige belangen in Siciliën gaen werken.

De fransche 2 December wil het domein waer hy zyn overwigt wil doen heerschen, nog uitstreken. Hy heeft de oogen op Spanje geworpen. Dat moet u niet verwonderen. Daer, waer hy de natuurlyke grenzen en het verwantschap der volkeren niet kan doen gelden, zal hy het gebrek aen volksgezindheid voor de Bourbons te werk stellen.

Maer Spanje slaapt niet op zyne laurieren van Marocco. Het Madrider-kabinet houdt het leger op oorlogsvoot. En wat doet het fransch gouvernement? Het beschuldigt Spanje van Portugael willen aen te vallen. Ziet gy niet dat *l'empire c'est la paix* overal revolutiën, opschuddingen te wege brengt, en dat de vredelievende 2 December in oproer moet leven en van alle kanten het vuer aanstookt!

Donderdag, 14 Juny, is een *Te Deum* in de kathedrale kerk van Parys gezongen geworden voor de aenhechting van Savooijen en Nizza. Het diplomatieke korps der ambassadeurs van de vreemde mogendheden was er niet tegenwoordig. Napoleon III dit vernemende is er ook niet naer toegekomen. En inderdaed, hoe zouden de gezanten daer hebben kunnen tegenwoordig zyn, terwyl hunne gouvernementen uiterst over de inlyving, over de vergrooting van Frankryk ontevreden zyn!!!

De napelsche gezant de Martino heeft eene onderhandeling te Parys met M. Thouvenel gehad; van daer begeeft hy zich naer Londen by Palmerston. Als men oordeelt door de artikels van den *Constitutionnel* en den *Journal des débats*, welke alle beide organen van Napoleon III, aen Garibaldi en den Siciliaenschen oproer gunstig zyn, dan kan men reeds voorop zeggen dat de onderhandelingen niet zullen lukken.

De *Journal des débats* zegt Sicilië reeds verloren voor Napels, en vraegt waerom men dezelfde gedragslyk voor dit eiland niet zou volgen als voor Toskanen en de Romanjen. De *Constitutionnel* gaat verder en zegt: dat het Napelsch gouvernement door eene blinde hardnekkigheid zich buiten het regt der gouvernementen geplactst heeft. Dusdanig is de tael van het officieel orgaan van het fransch keizerryk, wiens tusschenkomst Napels afgevraagd heeft, en welke ook, volgens men verzekert, te Parys en te Londen geweerd is.

Garibaldi teekent zich reeds: « diktateur van Siciliën in naem van Victor-Emmanuel. »

Men gaat te Palermo voort met de stad te ontruimen en de troepen in te schepen welke rond Messina gekoncentreerd worden.

De tydingen uit Constantinopelen zyn van den 6. Rusland heeft eene nieuwe nota aen Turkyen afgevaardigd waerin de grieven der christenen aangestipt worden. Bulwer, engelsche gezant, heeft Englands bescherming aen den Sultan beloofd op voorwaerde van de misbruiken te herstellen.

De inwooners van Bulgariën hebben eene petitie met 4000 handteekens bekleed, naer Constantinopelen gezonden, waerin geprotesteerd wordt tegen de schaking voor de harems van negentien meisjes, en welke men hun geloof heeft doen afzweeren. Hunne ouders die er zich tegenstelden, zyn allen gedood geworden.

Engeland zendt dagelyks duizende ponden sterling naer Garibaldi en alle slach van krygsvorraed. In deze laetste dagen zyn vertrokken 50,000 geweeren, 20,000 bommen, 200,000 kilogrammen poeder en 60 kanonnen waeronder 20 gegroefde. Alle dagen bemerkt men te Marsiliën eene menigte krygsvorraed dat op Genua gestuurd wordt om van daer op Siciliën gezonden te worden.

Op het oogeblik dat Napoleon III en de regent van Pruisen eene byeenkomst zullen hebben, gaat er eene brochure van About uitkomen getiteld: *Napoleon III en Pruisen*, en men zegt dat zy die mogendheid met weinig goedheid behandelt. Wat goeds kan men dan van de onderhandeling van den joodschen keizer verwachten? Het zoo onverschillige Europa zal eerstdaags zyne gevoellooze en pligtige onachtzaamheid duer bekoopen. Zet den heimelyken aenstoker van de europische revolutie eens op zyne ware plaats, en de zoo noodige welstand, de rust keeren in Europa terug; zoo niet, vaerwel dan nationaliteiten, vaerwel regt, vaerwel welzyn der volkeren!

Indien het geweld de eigenschap is der zwakken en de scheldwoorden het wapen der lafhertigen, dan moet men bekennen dat het Sardeesche ministerie zich wel magteloos gevoelt, terwyl zyne hedendaegsche politiek op die twee middelen steunt: het geweld en de smaedwoorden. Men kent sedert lang M. Cavour die de belediging als een parlementaire wapen aengenomen heeft; maer hoe snood zyne handelwys ook altyd geweest zy, nooit zou men er zich aen verwacht hebben dat hy de schaemteloosheid zoo verre zou gebragt hebben om beschimping en smaed te werpen op het heilig en eerbiedweerdig opperhoofd der Kerk, op den heldhaftigen en edelen generaal Lamoricière, welken hy het hoofd van eenige landloopers, van de pausselyke bende durft noemen, op Mgr. de Merode, den kloekmoedigen minister van oorlog, op België, op Ierland, welke zich onder al de volkeren onderscheiden door hunne verkleefdheid aen den Paus, op Frankryk zelfs dat met goede oogen de vergrootingsplannen van Piemont aanziet en geenszins genegen is in het zuiden een italiaensch koningryk van twintig millioen te helpen stichten.

Maer M. Cavour is als verblind, en heeft in de kamer de schoonste lofreden van Pius IX gesproken terwyl hy hem wilde beschimpen: « de Paus, zegde hy, heeft verachtelyk alle pooging tot overeenkomst verworpen; hy heeft verklaerd dat hy in niets zou toestemmen byaldien zyn gezag in de Romanjen niet hersteld werd. » Terwyl M. Cavour het principieel erkent waerdoor de vrede in Italië kon hersteld worden, waerom zou hy dan den Paus kunnen beschuldigen van alle pooging tot overeenkomst verworpen te hebben? Pius IX heeft geantwoord *non possumus*, en het is niet alleen in de historie der Kerk maer nog in die van de onafhankelykheid van Italië dat zyn edelmoedig antwoord eene schoone bladzyde zal beslaen.

Dat men zich hier verklare tusschen de bestiering van Cavour en het gouvernement van den Paus: de Kerk verdedigt het regt en de onafhankelykheid, en Piemont trapt de onafhankelykheid, het regt, ja de weerdigheid des vaderlands onder de voeten, en zoekt niets dan zyn eigen belang, en de « vereffening van de rekening. » De Paus lydt liever alle onheilen dan zyne volkeren te verkoopen. Graef Cavour staet de wieg van het huis van Savooijen af, de bolwerken van Italië, hy verkoopt het erfdel zynere voorvaders; ziedaer het goede gouvernement van Cavour, dat door het wyze pausselyke bestuer in de war gebragt wordt; hy vreest Rome dat hem als eene schim overal opvolgt en overal bazuint hy rond dat het nieuwe ryk van Italië in het zuiden door de overheersching der priesters bedreigd wordt. Welke ontdekking! De Paus bedreigt M. Cavour en deszelfs vrienden; men moet het bekennen, zegt die laetste, dat onze toestand omringd is van gevaren; hy belydt dat de stem van Pius IX niet zonder weerklink blyft, en dat zy nog het meeste aenhoord wordt in de landen

waer men het meeste aen de vryheid en aen de onafhankelykheid verkleefd is.

« Ja, roept hy uit, het is droevig het te zeggen en het is droevig er aen te denken; de Paus wordt aenhoord in België, in Ierland en in Frankryk. Dat is voor ons een voorwerp van ernstige nadenkingen. »

M. Cavour heeft gelyk van het Pausdom te vrezen. Maer hy bedriegt zich zoo hy het romeinsche bestuer wil ondermynen en omverwerpen door den afstand van Savooijen en Nizza. De legers van Napoleon kunnen niets tegen den God der heerkrachten. Een rationalist, een Voltairiaersche wysgeer bekent die waarheid, de afgezant Ferrari komt er ook van overeen, als hy in zitting van 27 Mei die woorden aen Cavour toestuerde: « het Pausdom dat gy aen het sterven waent, aenschouw ik, die niet kan betigt worden het te veel te eerbiedigen, als zeer sterk; ik zie dagelyks dat deszelfs aenvalers zich vele onheilen op den hals halen. Het einde van Napoleon I was weinig gelukkig, en de wysgeeren van de XVIII eeuw en de fransche revolutie zyn overwonnen geworden. »

Het Pausdom steunt op een principieel, het principieel van den godsdienst en van de zedeleer. Na dertig jaren vervolging, beschimping en aenval komt de Paus zyne ongelukken nog te boven, en niet alleen overwint hy ze, maer hy wordt nog verdedigd door de koningen, aenbeden door de volkeren en geëerbiedigd zelfs door de ketters. »

De politiek van de vyanden der Kerk kan sluipend en magtig zyn, nogtans zal zy de steenrots niet ondermynen.

POLITIEKE-TEEMS.

BELGIE. Sedert 1850 bestaat er in Europa een land dat de vryheid met het koningschap heeft weten te paren; dat zyne vrye instellingen te midden der woeste onweders welke over Europa donderden, bewaert, en dat de verwondering van alle diepdenkende mannen verdiend heeft; in een woord, een land dat republiek is met een koning aen zyn hoofd; waerin het volk verstaat wat het zynen opperhoofd, waerin het opperhoofd verstaat wat het zynen volke verschuldigd is, en dit land, dat nauwelyks zichtbaer puntje op de landkaart, heet België.

Van vandaeg of van 1850 is het niet dat dusdanig bestuer in ons land bestaat; België is altyd met zyne opperhoofden tevreden geweest, zoodra deze verstonen over welke schoone zielen, over welke goede harten zy het stoffelyk bewind mogten uitvoeren. Dan altyd was België vaderlandsch, en de onbevleete geschiedenis is daer om dit zonnelaer te bewyzen. België was gelukkig, zoo deszelfs vorsten en zyne gevaerlyke geburen het gelukkig lieten.

Op heden, gelyk in de voorgaende gebeurtenissen, benydt men ons vaderland dit geluk; de geheime vyand maekt aanslagen op onze vryheden, op onze wetten, op onze instellingen; de Belg waekt, en slaapt slechts met opene oogen gelyk de leeuw die het zinnebeeld onzes vaderlands is.

Waken en in kommer slapen is niet genoeg; men moet het gevaer, zoohaest het dreigend wordt, van verre tegengaan, de ziende moeten de blinden, de wakende de slaperige opwekken en waerschuwen, en hen te wapen roepen, zoo dit noodig wordt.

Dit heeft op heden het *genootschap der Ruwaerts* gedaan, en het heeft eenen heiligen pligt volbragt.

De *Ruwaerts* vertegenwoordigden eertyds de nationale party, de party die, wars van vreemde dwingelandy, het uitheemsch juk van de schouders afstiet en ten schande der lelierts de eer des vaderlands opbeurde. Hun leus was: *trotsch zyn over het voorledene, gelukkig over het tegenwoordige en vol betrouwen in de toekomst.* Dit is de leus nog der hedendaegsche *Ruwaerts*: dit moet op heden de leus van alle Belgen, kinderen van het oude land van Boduognatus en Ambiorix, van Artevelde, van de Coninck, Bredel, de Merode, Vandermeersch, de Potter, Dumortier en Jottrand zyn.

Goed moet het den katholyken Belgen aen het harte doen den naem van Bartholomeus Dumortier te zien pryken aen het hoofd van het voorloopig midden-komiteit der *Ruwaerts*; die man immers heeft de vaderlandsche ziel van Regulus met het doordringend woord van Demosthenes; de oudheid had hem aenbeden; de Belgen zyn hem dankbaar.

Met mannen, zoo als België er telt, zal een magtigere vyand wel eens tweemaal overdenken, alvorens het aen te randen.

Polen is onder het gewigt der wapenen van sterkere geburen bezweken, omdat het gene politieke wysheid had; België heeft alle bewyzen dier wysheid gegeven. Het heeft zich eene drievoudige kroon gevlochten van wysheid, van vaderlands- en vredesliefde; het heeft mannen geteld die de tyranny van Oranje tartteden, mannen die wys genoeg waren om eene grondwet te maken welke tot voorbeeld aen alle staten kan dienen, en eindelyk mannen die te wapen durfden vliegen om hunne vryheid te herinneren, en in geweer staen, zoo deze bedreigd is. Rubens schilderde op de boorden der Schelde, en maekte vrede tusschen oneenigde vorsten; de Coninck leefde te Bruggen en Kortryk herhaelt zyn naem; en al de steden van België leverden helden op om een gehaet juk in 1850 van de schouders te schudden.

De Ruwaerts dagen niemand uit; zy willen slechts gereed zyn om het gevaer te bezweeren, en ten dien einde moedigen zy alle Belgen uit hunne oogen op loer te houden, ten einde de poogingen te veyrdelen dier laffe zielen welke het ongeluk en de slaverny over het land zouden willen roepen. België zal aengemoedig door dezen oproep, zyn vertrouwen in de toekomst voelen verdoobelen. Het stelt zyne hoop op den geliefden koning die ons sedert dertig jaren door zyne politieke wysheid by alle volkeren, heeft doen naer waerde schatten, die door zyne hooge behendigheit alle gevaren heeft weten van ons af te keeren, en die, moet het gevaer losbreken, zich zynen voorouders zal erinneren. Leopold stamt van Witkind af, en deze onverwinnelyke held weigerde genade uit de handen van Charlemagne te ontvangen en schudde deszelfs juk.

HAEK EN OOGEN!

Paulo majora canamus, dat is te zeggen: vandaag nog eens voor de vlaemsche beweging gekogeld dat zy alle negen van den blauwen vesten wegrollen. Het zal den lezers der *Hoop* nog wel in de herssens zitten hoe zekere nog ongepaste *gnidam* over de spelling der woorden *gezicht*, *nogtans*, *lagchen* en *hazelen* zyne schoolmeesterlyke pen met het scherp spoor in de lenden viervoetig en langoorig den *Onafhankelyke* van Hasselt rondjog. Kyrie eleison! Heer, ontferm u onzer! Waerom zou het den Haek en Oogenmeester, die reeds by de aenstaende kiezingen zynen laetsten baktand verwacht, ook niet vergund zyn de vlaemschetaal-beschermers en beschieters eens toe te roepen: Werda! past op, of gy valt onvoorzichtig van de brug in het water! De heeren der vlaemsche taelcommissie zittende of staende onlangs te Brussel tot meerdere eer en verpising van Minister Rogier, zouden geerne ons dierbaar vaderland van kop tot teen veranderen. Dry koppels koppen kunnen al veel beslissen op en by een vyf miljoen landgenooten! Om de vlaemsche tael in België doen op te komen verlangen en vragen zy dat men in onze kamers zoo wel vlaemsch als fransch zoude spreken, dat ons leger in het fransch en in het vlaemsch het commando zou krygen; dat onze schippers, als wy eens naer China zullen trekken, de tael van Parys en die van Amsterdam of van Gent zouden bezigen; dat het bestuur des ryks, de diplomatie enz. zouden in beide talen maer byzonder in het vlaemsch gedreven worden. Gy ziet, lezer der *Hoop*, dat zy geen klein beetje vragen. Gave men hun gehoor, dan lag op dry weken ons vaderland het onderste boven en in duigen. Zy zoeken het te verdoelen, te verscheuren, te verbreken; wy hebben nu al zoo veel leed om rustig huis te houden; wat zou het dan niet zyn indien de twist der talen en der volksstammen eens werkellyk werd opgestoken en aengeblist! Niets zoo ongebonden, zoo woest en zoo onvoorzichtig als dweepzucht en kortzichtige neuswyzyn. De Haek en Oogenmeester durft vry zonder hoogmoed zeggen, dat hy meer *sens commun* of *gezond oordeel* in de pluim van zyne zwartgespikkelde schachten bezit als de zes of tien heeren der commissie samen in alle hunne stievels, diplomaten en galoben. Die nog een weinig vaderlandsch bloed door de groote slagader van zyn hert kan doen rondspelen, moet de vlaemsche beweging verstaan naer den zin der commissie onder den *acide prussique*, het rattenkruid, de nicotine en de philters van de oude Medea rekenen. Reeds moeten die heeren ondervonden hebben dat hun verslag geenen aenhang heeft gekregen. Het volk dat altyd zoo gevoelvol, zoo verstandig oordeelt, wil naer geenen schoolmeester luisteren. Men had dat anders moeten aenleggen, en de Haek en Oogenmeester, zoo wel roer het vlaemsch als zyne gecommisioneerde land- en taelgenooten, verstuut zich heden gedeeltens eens te zeggen hoe hy het rad zou aen het draeyen brengen, en dat nog zonder hoegenemde diplomaten of dergelyke kullagie. Ik ben zeker dat gy my zult gelyk geven. Wilt gy eene tael doen pakken, dan moet gy by het volk en geenszins by de geleerde brildragers beginnen. Nu komt juist de vraag te voorschyn: hoe de tael by het volk doen pakken? Zult gy op hevige veranderingen in het staatsbestuur roepen gaen? Uw patent niet betalen omdat het in het fransch gedrukt is? Hevige middels zyn niet bestendig; en gy weet, vlaemsche broeders, hoe kael men er somtyds van afkomt. Men moet ten eersten eene tael schryven en spreken die het volk verstaan kan; meest al de vlaemsche taelbeschermers en beschieters, verlied op hooge, vreemde en dempige stadshuiswoorden, spreken zoo al iets of schryven waer het volk geene leetter van verstaat. Zy meenen, deze hagsworsten der vlaemsche letterkunde, zich zoo doen te gelden, en, och arme! die voor een oordje verstand bezit moet er mede lagchen; als of eene tael haer gevoelen, hare schoonheit in roffeltrommels woorden zoeken ging. Wy bezitten, om zoo te zeggen, in het vlaemsch twee talen, eene van het volk, van de straet, van het huisgezin, van onze innige onderhandelungen en gewaerwordungen, en eene andere die wy in de letterkundige boeken te gemoet komen. Maer de tael welke wy in gedrukte werken vinden, is ons geheel vreemd, is onze tael niet; wy verstaan ze niet, wy begrypen ze niet, wy gevoelen ze niet. Meermaels hoort men zelfs geleterde menschen zeggen: ik kryg pyn in het hoofd van vlaemsch te lezen! Zy krygen toch geene hoofdpyn van vlaemsch te spreken; maer om het te lezen moet de geest gespannen staen en dan ontgaen hem nog het meestendeel der woorden. De vlaemsche beschermers en beschieters komen altyd met hunnen *onvergelijken* Bilderdijck aengesleept; ik geef tien tonnen faro aen elken vlaemschen broeder en daer nog een beafsteek met komkommers by, *indien een van hen zonder studie in staet is Bilderdijck, Vondel, Helmers enz. tien navolgende regels te verstaan?* Wat willen zy ons dan gedurig met zulke boeken aenkomen? Conscience en de groote Van Ryswyck hebben het begrepen, deze laetste byzonder in zyne volksliederen. Buiten deze twee mannen hebben wy schier geene schryvers; of het moest, Kyrie eleison! de heer Scholman zyn, die van den gemeenen man kan gelezen worden.

Zy die altyd den naam van fransquillon op de lippen hebben tegen al wat hunne lange ooren niet erbidigt, zyn het eerste om by de franschen gaen uit te schryven wat zy op het drukberd te voorschyn klommelen.

Onze letterkunde, wil zy by het volk behagen, aengenomen worden, moet volstrekt eigenaerdig zyn; wy moeten onze luchtstreek, ons land, onze gebruiken, onze zeden uitsluitelyk of by voorkeur in onze geschriften doen doorschynen. Sta my toe zulks in twee woorden by te halen: ik zal niet verveld zyn; ik ga van een kaprieske spreken, poeseelig dochterke van moeder Eva. Ik veronderstel dat het een fransch meidje ware, en dat ik een rendez-vous 's avonds met haer geeds zocht op het papier te brengen; dan schreef ik zoo: reeds stond ik in de groene vallei op den oever van een vlietje dat kabblend over de keijen pruisde, myne geliefde af te wachten. Maer hoe klopte my het hart toen ik haer tusschen de wyngaerden langs het voetpadje van den berg zag

gelyk een droom aenkomen; ik bezat my niet meer en zong haer te gemoed:

*Des grottes d'Amphitrite
Climène, entends ma voix!
Le mois de fleurs t'invite
A rentrer dans nos bois.* (GRESSET.)

Daer zal een vlaemsche landman niet veel uit rapen; want wyngaerden zoo als in Frankryk valleijen liggen met kronkelende paedjes, en dat minneliedje valt zelden noch in onze landstreek noch in onze zeden.

Veronderstelt nu dat het een vlaemsch meidje, een boerinnetje zy; dan begin ik zoo: ik zag haer in de verte, met de blinkende koperen melkkruik op het hoofd, aenkomen; zy bloosde toen zy my zag en ik, ik begon te zingen:

Het klinkend aembeld van den smid
Luidt door geen appelboomgaard meer;
Het angelus is reeds gebid,
Ach! lieve, zet uw kruikje neer, enz. enz.

Daer zal men meer van begrypen; het aembeld van den smid dat ophoudt met klinken; de boomgaard, de melkkruik enz.; vindt men in onze landstrecken als plaetselyke karakterschetsen. En gelyk het voor de stoffelyke natuer gaet zoo is het ook voor het overige. Zoo lang wy niet eigenaerdig schryven, mogen wy ook op geene letterkunde verhopen. Die dusdanig gedacht breedvooriger willen kennen, kunnen het in Feith, hollandschen letterkundige, gaen bestudeeren. Wy hebben by hem het voorgaende voorbeeld ontleend.

Wat is tot op heden toe ons vlaemsch theater? Eenige fransche amouretten in slechte tael overgebracht. Wat zyn onze volksliederen? Enige prullen uit het fransch getrokken en dat doorgaens nog zonder overzetting. Wat zyn onze romans buiten Conscience die zoo juist de stoffelyke natuer van ons land afschildert? Enige slechte fransche overzettungen en anders niet. Onze schoonste tafereelen gaen wy by den vreemden halen... en nog een groot gedeelte van onze hedendaegsche letterkundigen zyn nog zoo ver achter dat zy het heldengedicht, het teurgedicht naer Sophocles, Corneille en Racine, het leerdicht naer Delille en St.-Lambert enz., nog in onze dagen in zwang waeren. De groote omwenteling van '95, waer het volk meester is geworden, bestaat voor hen niet; zy willen nog de letterkunde der classieken of van den adeldom terug. Och arme! Kyrie eleison! Leest het meestendeel der vlaemsche stukken die heden niktomen, en gy zult zien dat zy niets van onzen leeftyd hebben, en zoo wel in de 15^e als in de 19^e eeuw konden gemaakt zyn; dat beteekent dat zy niets beteekenen. Vindt gy vlaemsche werken die gy met aendoening leest? die u hart en ziel beroeren? Een werk of een gedicht dat my hout laet gelyk ik ben, is loutere knooi, almanakken van Droogenbosch en schillen van witvisch.

Ik zou hier geerne eenige namen van knooischryvers aenhalen; maer de broederlyke liefde pakt my by de keel en pistt my de longpypen toe; men moet ook al iets laten om beter's wil en voor zotte kabotermanneken. Kyrie eleison! Toch nog eene laetste opmerking: men mag niet vergeten dat de woorden eener tael, zoo het een der Schlegels aenduidt, nit twee grondstoffen zyn samengesteld: eene de grondstof van het verstandige, en de andere de grondstof van het gevoelige. Die eene vreemde tael aenleert, kan ze wel ooit verstaan maer gevoelen nooit. Het was aen de borsten onzer moeder dat wy het gevoelige onzer tael in hart en zeden doorzwolgen. Zoo is ook onze volkstael: dez is de onze; en de tael der vlaemsche broeders is geene tael, is waterverf, afgeskookte zemelen, verschaelde steert van vervlogen faro, muzyk op den trechter en akelig uilengetoet. Voor een liedje van Beranger en van Van Ryswyck, waer niet te veel gelheid of slechte praet in schuilt, geef ik al wat de vlaemsche beweging tot nu toe heeft gedaan en misschien dan zal tot den laetsten dag des oordeels toe:

*L'art trop heureux d'instruire et d'amuser
Est devenu l'art de subtiliser,
L'art de donner, au gré de l'imposture,
Tout à l'esprit et rien à la nature.*

NASCHRIFF. De *Hoop* heeft iets achter de mouw als 't lukt; en dan zult gy het vlaemsch eens zien gaen. Wy zullen by meerdere plaets der middelen later eens breedvooriger aenduiden, en eene ferme neus aen de commissie geven.

Het Nieuwsblad van Hasselt.

Een ieder weet wat edel jongelingschap uit alle landen naer Rome trekt om zich daer onder het leger van den Paus en van generaal Lamoriciera aen te geven. Weet gy, ouders en Belgen, wat uwe zonen daer verrigten gaen? Het *Nieuwsblad* van Hasselt zal het u leeren in zyn artikel: *De Paus in nood; in nood van soldaten. Al die kwaertjens franks moeten dienen om rechtters te verwerpen en te tegen het ongelukkig volk op te jagen. ALS NU DIE OPGERAEPTEN BENDEN zal gedaen hebben met MOORDEN en ONTEEREN, zoudt gy dan op de lyst willen staen van degenen die dat al helpen betalen?*

Het *Nieuwsblad* behandelt zoo omtrent onze dappere jongeligen, die naer Rome trekken, gelyk Voltaire vroeger Jeanne d'Arc behandelde. Zy, die hier rust, rykdom, onderlyken haerd, vader en moeder en magen verlaten, en drie hunderd uren ver in een vreemd land zich aen den dood gaen blootstellen, zouden zulks maer doen om te moorden en te onteeren. Rykmanskinderen zyn volgens het *Nieuwsblad* maer *opgeraepte bende*; dusdanig artikel moet maer aengehaeld worden; het schandmerkt zichzelf. Leed zou het ons doen ooit eene pen opgenomen te hebben zoo wy ons in dergelyke snootheden misliepen. Wy weten niet hoe er nog Belgen, Limburgers, Sintruidenaers zyn die het *Nieuwsblad* met handschoenen willen aenraeken! Wat den godsdienst en de zedeleer betreft daer is het een eerste kopstuk in, en heeft het nog geen mirakels gedaen, dan zal het toch niet lang meer aenloopen. O *Nieuwsblad!* O dagblad der liberalen van Limburg en van St.-Truiden.

Wy raden de ouders aen hunne zonen ter herbergen te zenden waer dat zedebedervend verboden vuilbladje te vinden is en het in de handen van hunne dochters te geven; daer krygt men nu en dan het woord ONTEEREN nog al eens te lezen, en vindt men het onteerd Eva's geslacht hemelhoog verheven, en dat woord klinkt zoo lief in d'ooren der vrouwen, byzonder als zy van de compagnie van Sinte Ursula geweest zyn of er zin toe krygen. Wat blyft er dus te den van een huis waer men dat *vuilnisblad* aentref? Vogelen van dezelfde pluim..... konsoorten.

*Lettres d'une vieille Commère à M.M. les
Conseillers Provinciaux du canton de Maeseyck.*

Maeseyck le 12 juin 1860.

Mes Chers enfants,

C'est seulement hier que j'ai eu connaissance de la lettre datée de Maeseyck, 28 mai 1860 et publiée par M. X. dans le N° 62 du journal de Limburger.

Cette lettre, vous me pardonnerez ma franchise, est des plus imprudentes, et même, passez moi le mot, quelque peu stupide.

Quoique la marchandise soit exposée sans étiquette, elle n'en porte pas moins la marque de la fabrique. La prose de M. X. a été évidemment inspirée par un zèle fort louable pour notre cause; mais ce zèle est un peu exagéré. C'est mauvais: M. de Talleyrand l'a dit: surtout!... pas d'excès de zèle.

M. X. commence par annoncer à ses lecteurs que la candidature de l'échevin Stiels a été patronnée par le R. M. de Bruyne, Prieur du couvent de M. M. les Chanoines Croisiers à Maeseyck. C'est une première imprudence. Puisque nous nous posons (à Maeseyck seulement, bien entendu) en catholiques, nous ne devons pas divulguer que des membres du Clergé, fort mal inspirés sans doute, patronnent nos adversaires.

M. M. les Chanoines Croisiers, au dire de M. X., ont un puissant intérêt à soutenir la Candidature de M. Stiels, car celui-ci leur a offert, et ils se sont empressés d'accepter, une belle bibliothèque, renfermant quantité d'ouvrages traitant de la Médecine. Deuxième et énorme imprudence.

Cette belle bibliothèque, puisque belle bibliothèque il y a, se compose, et j'en parle en connaissance de cause, d'une immense quantité de bouquins poudreux, trouvés en partie dans la succession d'un vieux oncle, ancien Curé de Kessenich. Vous devez, Messieurs, avoir entendu parler de ce Curé de Kessenich. Quoiqu'il en soit, le public de Maeseyck sait encore que Messieurs Stiels n'ont pas recueilli fort lourd de la brillante succession de leur bon oncle, et il reste convaincu, ce pauvre public, que la belle bibliothèque, eût-elle valu 100 fr. seulement, serait allée là où est allé le reste. C'est un fait que votre imprudent ami n'eût pas dû rappeler.

Et maintenant connaît-on ces prêtres, ces chanoines, qui pour une manne de vieux livres aliènent leur conscience et leur influence politique? Et c'est le très Catholique M. X. qui affirme ces choses!

Si Messieurs les Chanoines jugeaient à propos de répondre à des calomnies sorties d'une source obscure, ils sauraient bien se justifier et faire retomber sur nous tout l'odieux de cette accusation: mais il est à espérer qu'ils n'en feront rien; ils nous couvriront de leur mépris, mais le mépris ne tue pas.

Que votre trop zélé aussi se garde bien pourtant à l'avenir, de ramasser dans la fange d'aussi ordurières injures pour les lancer à la face de Messieurs les Chanoines Croisiers. Cela ne diminuera en rien l'estime et la considération dont ils jouissent eux, et dont ne jouissent pas toujours, à un égal degré, ceux auxquels nous serons journellement la main.

M. Stiels, dit encore M. X., a renié ses antécédents. Troisième imprudence! La famille Stiels est trop honorablement connue pour qu'une telle accusation puisse trouver croyance. Nous mêmes, y compris M. X., nous sommes forcés de l'estimer, et en remontant au père, au grand père et au delà, nous ne trouvons pas chez eux trace de la moindre bassesse. J'en sais quelque chose moi qui les ai tous connus. D'ailleurs M. Stiels, eût-il renié ses antécédents, est-ce à nous à lui en faire le reproche? Evidemment non, puisque la chose a si bien réussi aux Messieurs Nagels père et fils, qui, dans le court espace de trois années, ont deux fois déserté leur drapau, et viennent de recevoir sous vos auspices le prix de leurs désertions.

Le continue. M. Stiels a eu 90 voix sur 200 électeurs, dit M. X. Quatrième imprudence! Il y a quatre ans à peine nul n'eût osé affronter le scrutin en opposition avec vous ou l'un des vôtres: dire maintenant que tel ou tel a eu 90 voix sur 200 votants, c'est afficher publiquement que votre crédit a baissé considérablement. (soit 45 0/0).

M. Nagels, selon M. X., a été accusé d'avoir assisté à l'enterrement de l'étudiant Defrand, de n'avoir pas accompli ses devoirs religieux depuis 4 ans etc. Cinquième imprudence! Pourquoi M. X. parle-t-il de ces faits, s'il ne peut ou n'ose les démentir? Franchement: mieux eût valu dire de quelle manière M. Nagels entend servir son pays; mieux surtout eût valu dire, s'il sera ou ne sera pas un instrument docile, une machine, entre les mains de ses collègues.

M. X. dit en terminant qu'il est abonné au journal de Limburger: c'est ce qu'il a dit de mieux et je lui en fais mon compliment.

Le fond de la triste élucubration de ce cher M. X. démasque trop ouvertement, mes bons enfants, votre vieille tactique électorale. Certes! Tout ce qui n'est pas vous, pour vous et avec vous, peut être par vous qualifié de libéral. Ce mot est élastique: adroitement exploité il peut produire sur l'esprit des candides campagnards un effet immense et signifier dans le canton, ennemi de Dieu et des hommes. Mais cette batterie ne doit pas être démasquée, et c'est ce qui arriverait inévitablement si M. X. continuait ses imprudentes révélations. Qu'il se taise donc, et surtout qu'il ne cherche pas à expliquer, comment il se fait que Messieurs Kesters et Schoolmeesters, qui, de notoriété publique, figurent à Hasselt dans les rangs des libéraux, dont l'un même signa naguère certaine adresse émanée des plus avancés du conseil provincial, combattant à Maeseyck une candidature dite libérale en faveur de M. Nagels, si servent catholique (selon M. X., bien entendu.)

Qui sait? Peut être dirait-il, le fat! que M. Nagels a acheté ce patronage pour quelques vieux bouquins: pour une relation de la vie d'Esculape p. ex., ou pour un traité sur les vertus médicales de l'Ellébore. Qu'il se taise donc; car mieux vaut un sage ennemi qu'un imprudent ami.

Si après cela l'intéressant M. X. veut à tout prix écrire, qu'il parle de la pluie et du beau temps, des Chinois et des Persans, mais qu'il parle flamand et ne nous dise plus, (comme cet autre inepte merveilleux, dont se rit si finement un spirituel vaudevilliste,) dat M. Nagels was geen ASSISTEREN.

Votre dévouée,
MIMIE.

Ter gelegenheid der begrafenis met de militaire eer van den oud-kapitein, M. Jacques, heeft M. Batteux, professor in de wiskunde in het kollegie te St.-Truiden, de volgende gevoelvolle lykrede op het graf des overledenen uitgesproken; zyne woorden die uit een vriendenhart voortvloeiden hebben zyne talryke aenhoorders diep bewogen.

Messieurs,

Cette tombe qui vous paraît si sombre et si silencieuse a cependant son langage à elle et c'est un langage sévère et terrible. Voyageur d'un moment nous crie-t-elle, voilà le terme inévitable auquel tu dois aboutir, l'heure seule, l'heure où je redemanderai tes mortelles dénouilles, reste cachée dans le voile épais de l'incertitude. Et quelle autre preuve, Messieurs, voulez-vous de la réalité de ce langage que la mort du soldat, du chrétien, que nous pleurons en ce moment.

Il y a six mois à peine, le capitaine Jacques se croyait plein de force et de vie, nous le croyions tous, Messieurs;

car son âge, sa mâle et forte constitution devait éloigner de nous toute idée de catastrophe. Nous étions loin de penser alors au triste et douloureux devoir que nous remplissons aujourd'hui en notre double qualité d'ami du défunt et de prêtre du Tout-Puissant. Nous étions loin de penser que bientôt nous devrions porter la parole dans ce champ des tombeaux pour dire les émotions de notre âme à cette foule éplorée, pour vous dire, à vous Messieurs, encore une prière pour son âme.

On achève de dérouler devant vous la carrière militaire de Ferdinand Jacques. Au récit de ses exploits et des dangers qu'il a courus, nous avons béni ce Dieu des armées, d'avoir déposé dans son âme tant de courage, tant de patriotisme et d'amour pour l'auguste et vénéré Prince, qui nous gouverne avec tant de sagesse depuis plus d'un quart de siècle. Ce sont là des vertus civiques et militaires; mais ce sont aussi des vertus chrétiennes, c'est la religion qui les a élevées si haut. Et le ciel à pour elle des récompenses; c'est à ce titre que j'en viens parler ici.

L'année 1850 a sonné, le sol de la patrie frémit sous le pied de l'étranger qui le foule. Nos belles et fertiles provinces fatiguées d'un despotisme qui ne tend qu'à ravir leur religion, leurs mœurs et leur langage supplient d'abord, s'indignent ensuite et s'irritent. Alors un noble et magnanime élan, comme en enfantent les grandes et légitimes causes, s'empare de la nation; elle se lève comme un seul homme, pour réclamer, au nom de Dieu et de la conscience outragée, les droits sacrés de la liberté politique et religieuse. Tous veulent redevenir belges, tous veulent rester catholiques. Le cri d'indépendance s'échappe de toutes les poitrines, tous les bras se lèvent et s'arment pour la reconquête. Au cri de ses frères opprimés, Ferdinand Jacques le soldat des Nassau s'élève, il accourt et Kermpf lègue un héros à la patrie.

Nous pleurons aujourd'hui, Messieurs, ce valeureux soldat ce vétéran des combats, nous le pleurons et la patrie le pleure avec nous. Consolons nous pourtant, il ne nous a été enlevé que pour être transporté dans un monde meilleur, où il n'y a plus ni pleurs ni douleurs. Une mère chrétienne a imprimé sur son front le signe divin, et si agitée qu'il ait été la carrière qu'il a suivie, rien n'a pu ni l'effacer ni le ternir. Une sainte épouse lui a toujours montré le chemin au bout duquel on meurt dans le sein de l'Eglise de Dieu; Jacques a tenu ce chemin, Messieurs, ou au moins il a décrit la courbe qui y ramène et voilà pourquoi nous venons vous dire ici comment un soldat meurt en chrétien.

Messieurs, c'était aux derniers jours de sa maladie; l'Eglise, par deux fois, l'avait fortifié des secours que l'Homme Dieu a légués aux mourants. Jacques n'articulait plus que des sons inintelligibles, et pourtant, lorsque nous lui parlons du ciel, de la résignation à la volonté de son Dieu créateur et sauveur, nous avons plus d'une fois recueilli sur ses lèvres un oui qui arrachait des larmes aux témoins de sa foi et de ses souffrances. Cette sérénité de l'âme en face de la mort qu'il sentait venir, ces pieuses et saintes dispositions d'un cœur qui n'attendait plus rien que de celui qui devait le juger, il les a conservées jusqu'au suprême moment où, entre nos bras, il a rendu son âme à Dieu.

C'est que tout ne meurt point quand l'homme meurt. C'est vous, Messieurs, c'est votre empressément autour de cette tombe qui m'en donne la preuve. Ce n'est point en effet, à ce peu de poussière, à ce limon de la terre que vous venez rendre ce pieux et dernier devoir qui me touche. Non, Messieurs, vos pensées s'élèvent plus haut, au-delà des horizons bornés qui nous entourent, elles s'élèvent jusqu'à ce fortuné séjour des élus de Dieu où vous espérez que Jacques habite, et d'où il contemple avec bonheur le respectueux hommage que nous venons rendre à sa bravoure de soldat et à son courage de Chrétien.

Puisse-t-il de ces hauteurs s'incliner vers nous, et nous montrer de l'œil et du doigt les sentiers que nous devons suivre, pour que le dernier adieu que nous lui faisons ici ne soit ni trop long ni trop cruel.

Adieu, Cher Jacques, adieu, que l'éternité te soit heureuse.

RAPPORT.

Sur l'expérience publique, qui a été faite dans l'une des prairies du Speelhof (St.-Trond) le 26 Mai 1860, du tonneau à arrosage de Monsieur Cajot Lejeune, membre de la commission provinciale d'agriculture de Liège, demeurant à Battice.

Messieurs

Monsieur Cajot Lejeune, membre de la commission provinciale d'agriculture de Liège demeurant à Battice, a inventé un instrument: c'est un tonneau à arrosage, monté sur 2 roues, qui est destiné à répandre les bouses fraîches dans les prairies.

Cet instrument, qui paraît appelé à rendre de très-grands services à l'agriculture, a déjà été primé au concours de Flémalle-Grande comme l'instrument le plus utile. Monsieur le baron De Lafontaine, au nom d'un jury spécial, désigné par la commission provinciale d'agriculture de Liège, devant lequel il a subi une épreuve, en a fait également l'objet d'un rapport très-favorable.

Le Comité Administratif, de la section agricole, de Saint-Trond, dans sa séance du 3 de ce mois, sur la proposition de son honorable président, a décidé à l'unanimité qu'une nouvelle expérience publique de ce tonneau aurait lieu, à St-Trond devant une commission spéciale à désigner par le bureau.

Le 26 Mai 1860, jour de l'épreuve, un grand nombre de membres se sont empressés de répondre à l'appel que le bureau leur a fait par circulaire imprimée. Le lieu du rendez-vous était dans l'une des prairies du Speelhof, que l'honorable président de la section agricole de St-Trond, monsieur le Sénateur Théodore De Pitteurs-Hiegaerts, officier de l'ordre de Léopold, a bien voulu mettre à cette fin à la disposition du public, pour pouvoir suivre cette importante expérience, et apprécier, en parfaite connaissance de cause, l'utilité et le mérite de cet instrument.

La commission spéciale désignée par le bureau, est composée de:

M. M. Le Baron De Bonhome De Hoyoux, propriétaire à St.-Trond;

D'Elpier, Charles, propriétaire et vice-président de la section agricole de St.-Trond, à Mielen (St.-Trond.);

Le Chevalier De Menten De Horne, Léon, membre du comité administratif de la dite section agricole, à St.-Trond.

Hoebaers, Felix, membre du même comité, et bourgmestre à Velm;

Aspeculo, Charles, membre du susdit comité et bourgmestre à Bvingen;

Le Baron De Lamberts, Ferdinand, propriétaire à Terkeelen (St.-Trond);

Uens, Paul, propriétaire, à St.-Trond;

Joachims, Guillaume, constructeur d'instruments aratoires, à St.-Trond;

Legros, François, régisseur au lac de Léau;

et Leunen Henri, secrétaire de la section agricole à Saint-Trond;

S'est constitué sous la présidence de monsieur le Baron De Bonhome, et a désigné M. Leunen, comme secrétaire.

Cette commission est entrée immédiatement en fonctions; elle a examiné cet utile instrument dans tous ses détails, en voici, en peu de mots, une description aussi exacte que possible.

Ce tonneau à arrosage, monté sur 2 roues, avec brancards, est conduit par un cheval. Dans l'intérieur se trouvent 1° des volants en fer, recevant le mouvement par l'action des roues, au moyen d'une courroie, 2° une pompe pourvue d'un tuyau d'une certaine longueur, à l'aide de laquelle on le remplit d'une quantité d'eau, proportionnée à la force que l'on tient à donner à l'engrais liquide. Au bas du tonneau il y a une espèce de soupape, qui s'ouvre facilement, laissant échapper en abondance le liquide sur un tablier entôle, qui le déverse sur le sol.

Voulant remplir la charge, qui leur était imposée, la commission va vous donner un résumé du résultat de l'essai du tonneau à arrosage.

Toutes les opérations seront faites d'une manière régulière; les membres du jury ont pu constater les grands avantages de cet instrument.

Le tonneau d'une contenance de 5 à 6 hectolitres, placé à la portée du ruisseau, dans lequel se posait le tuyau de la pompe, qu'un homme dirigeait, c'est rempli d'eau avec 5/4 en six minutes, et ensuite conduit par un cheval, et suivi de trois hommes, chacun avec une pelle, ramassant en marchant les bouses, et les jetant dans le tonneau, où elles sont mélangées par les volants, il n'a fallu que sept minutes pour les remplir presque en entier et il s'est vidé, jusqu'au fond, en 2 minutes. Le liquide se répand sur une largeur d'un mètre et demi sur les parties pâturées de la prairie, qui peuvent recevoir l'engrais sans dommage, et dans la proportion convenable. La commission a fait faire un second essai sur une partie d'un champ d'avoine appartenant au président de la Section, avec environ 4/5 d'eau et 1/5 de bouses de vaches. Cette expérience, comme la première s'est faite à la satisfaction des assistants et le contenu du tonneau a été de nouveau déversé en deux minutes sur une espace de 125 mètres de long et un mètre et demi de large, de sorte qu'il a été établi que, pour verser bien convenablement un hectare, il ne faudrait que quarante tonneaux.

La commission a été unanimement d'accord sur la haute utilité de cet instrument, non seulement dans l'intérêt de la culture herbagère, mais encore au point de vue général, les avantages en sont d'une étendue telle que la commission croit pouvoir se dispenser d'entrer dans plus de détails.

Cet appareil peut encore servir comme tonneau à purin, et sous ce rapport, il ne laisse rien à désirer. Il remplit parfaitement les diverses fonctions, et permet par sa pompe portative la suppression de la pompe fixe, indispensable aux citernes, et, de ce chef, on peut réaliser une grande économie.

Remarquez encore qu'il mérite la sérieuse attention de tout agriculteur; il est destiné à recevoir une autre application, comme étant l'instrument par excellence pour répandre l'engrais artificiel à l'état liquide, l'action des volants, dispensant de la main d'œuvre qui exige son mélange.

Toutes ces considérations engagent la commission à rendre hommage à l'excellence de l'invention de monsieur Cajot-Lejeune, qui a rendu un immense service tant à la culture herbagère qu'à la grande culture arable; il permet une économie d'outillage, joint à un mode nouveau de l'emploi des engrais artificiels.

Cependant pour être impartial, la commission croit devoir présenter quelques observations, mais qui, elle a hâte de le dire, ne nuisent en rien à la grande utilité de cet instrument; il ne s'agit ici que de la construction du tonneau et des brancards, qui le supportent, et qui sous le rapport de la solidité et du fini laissent à désirer. Il serait à souhaiter qu'il y fut plus de soins, et en même temps plus de solidité. Le corps de la pompe, qui fait saillie en dessous du tonneau devrait être de 15 à 20 centimètres plus haut pour qu'en marchant le liquide, et se trouvant dans la pompe, ne puisse sauter en dehors.

La commission voudrait faire supprimer les attaches qui fixent aux brancards le tablier entôle recevant le liquide; elles pourraient être remplacées avantageusement par une triangle ou baguette en fer rond ou plat, qui passerait au dessus du tablier et viendrait se fixer aux brancards par les deux côtés extérieurs. Au moyen de ce changement l'éparpillement du liquide ne serait plus gêné comme cela arrive de temps en temps en retenant la paille ou les herbes qui s'y trouvent.

Fait à St.-Trond, le 31 Mai 1860.

Par la Commission

Le Secrétaire,

(signé) H. LEUNEN.

Le Président

(signé) Le Bon H. De Bonhomme.

Wy komen zoo aenstonds te vernemen dat M. Dumortier logenstraft zyn handteeken aen de Ruwaerts gegeven te hebben. Wy zullen de zaak dier societeit eens verder onderzoeken. — Zouden er misschien kromstreeken onderloopen?

Het Ministerie.

In ons nummer van woensdag zegden wy dat ons ministerie aen 't waggelen was en misschien weldra het hoofd zou gaen ter ruste leggen in de schaduw zyner laurieren, dat is der partyzuchtige en vryheidschendende wetten daer het ons vrye vaderland heeft mede begiftigd.

Het gevaer dat MM. Rogier en Frère loopen, wordt van dag tot dag zienlyker en wie weet of misschien dit puik aller meesterstukken, dit wetsontwerp van onzen grooten Robert Peel over het afschaffen der octrooiregten, de oorzaak van zynen val niet zal worden.

De octrooijen afschaffen... dit is voorzeker eene goede zaak... maar de octrooijen afschaffen gelyk M^{onsieur} Frère het wilt doen... dit is eene onregteerdigheid en eene onderdrukking onzer nyverheid.

De katholieken worden beschuldigd van tegen het wetsontwerp te zyn omdat het een voortbrengsel is van M. Frère; dat is ongegrond; zou M. Frère zyne middelen veranderen en verbeteren willen om tot dit einde te komen, dan zullen al katholieken gelyk de liberalen toejuichen en roepen; hy heeft wel gedaan!

Maer dit is hier het geval niet; M. Frère toont zich hardnekkig voor ieder punt van zyn ontwerp en schynt daer niet de minste verandering te willen in dalden; de suikerfabrikanten van alle deelen des lands zenden petitiën naer koning en Kamers, de leden der Kamer, M. H. de Brouckere aen hoofd, geven den minister de middelen ter hand om die bezwaring op de nyverheid der suikers te vermyden, en de

onregteerdigheid weg te nemen door de belangen van de steden en die van den buiten in evenredigheid te brengen... M. Frère nogthans blyft het hoofd bieden en wil van geene verbetering in zyn onverbeterlyk ontwerp hooren, tot zoo verre dat men spreekt over een akkoord tusschen onze ministeres gesloten, om het bestaan van het cabinet te doen afhangen van de enkele stemming over het punt der suikers, waerlegen M. De Brouckere een voorstel wil doen.

Geve God dat onze grondwet die de regten en de vryheid van allen waerborgt weldra de overhand kryge, dat een partydig miniterie door een onpartydig vervangen worde, en dat de bestiering in wyzere en voorzichtiger handen kome! Dit zal kortelings misschien gebeuren.

DE KAMER HEEFT DE AFSCHAFFING DER OKTROOIJEN GESTEMD.

De Kamer heeft in hare zitting van 12 Juny, art. 1 van het wetsontwerp afschaffende de octrooi-regten gestemd met 100 stemmen en eene onthouding, die van M. de Merode de Westerloo, die ook de afschaffing der octrooijen aenveerd, maer die verlangt te weten welke de middelen zullen zyn om ze te vervangen vooraleer zich uitgesproken te hebben over het geheel.

De artikels 5, 6, 7 en 8 zyn eensgelyk aengenomen geweest. Het artikel brengende op 4 fr. het regt op het bier is het ontwerp geweest van eene hevige tegenkanting van wegens M. de Naeyer, de heete verdediger van den nationalen drank en van M. Carleer, die in plaets der belastingen op het bier opeenten voorstelt, verhooging brengt op het wapendragen (port d'armes).

De discussie over het bier zal heden voortgaen. De tegenkanting op den voorstel van het ministerie zal op dit punt zeer hevig en krachtig zyn.

Verschillende Tydingen.

Men verzekert dat het tydstip der groote manoeuvres in het kamp van Beverloo het begin der aanstonde maand bepaeld is. De minister van oorlog zou dit tydstip vervoegd hebben, om de soldaten tegen den oogst-tyd te kunnen in verlof zenden — Dit is een goede maetregel.

Men schryft uit het kamp van Beverloo, 10 Juny.

Den 6 dezer, ten 7 uren 's avonds zaten vier karabiniers aen den hoek van eenen bosch aen die zyde van het kamp waer de infanterie ligt, toen zy aengesproken wierden door den genaemde Smeyers, geëmplojeerde van het genie voor de reparatiën der gebouwen van het kamp. Smeyers beschuldigde hen van in het bosch een mastenboom gebroken te hebben, en gebood hen hunne nummers te geven. De karabiniers gaven hierop ten antwoord dat zy geene hoëgenaemde schade hadden gedaen, dat zy hem ten anderen niet kenden en hem geene rekening te geven hadden. Smeyers ziende dat zy hem niet volgen wilden, deed zich door een zyner kinderen een geweer brengen en schoot hetzelve op de karabiniers af. Een dezer, de genaemde Driesens, ontving de gansche lading in de lenden en viel in zyn bloed badende ten gronde.

De dader van dit lachertig feit werd onmiddelyk aengehouden en in de handen der gendarmerie overgeleverd. Gelukkiglyk dat de officiers er omtrent waren, anders zouden de soldaten op dezen menschenjager welligt hunne verontweldiging hebben bot gevierd. — De wonden van Driesens zyn zeer erg maer toch niet gevaerlyk.

De vertegenwoordigers van de bewarende gezindheid hebben zich donderdag laestleden in een groot banket vergaderd. Er is in die byeenkomst besloten dat de bewarende party alle hare krachten zou te werk stellen, om het wetsontwerp over de octrooijen te verbeteren, in den voordeele der schatpligtigen, ter zyde leggende alle politieke bezorgheid. De vertegenwoordigers van de regte zyde zullen voor al zoeken dat de verdeeling van de algemeene fonds zoo regteerdig zy als het mogelyk zyn kan, en dat het voorgestelde plan geenen den minsten inbreuk make op onze gemeente vryheden. Er is geene kwestie voor de conservatieve party, van kleingeestige twisten van libeeraal tot klerikaal, van personeelen hoogmoed, of kleine woordenwisselingen, wannær de zwaerwigtigste belangen van het land in 't spel zyn.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 9 Juny.		ST.-TRUIDEN, 21 Juny.	
Tarwe 100 kil.	52—03	Tarwe 100 kil.	30—52
Koren " "	24—20	Koren " "	25—93
Haver " "	21—00	Haver " "	21—00
Garst " "	24—46	Garst " "	23—00
THIENEN, 5 Juny.		BRUSSEL, 6 Juny.	
Tarwe 100 kil.	51—21	Tarwe den hect.	23—22
Koren " "	22—80	Koren " "	17—84
Haver " "	21—80	Haver 100 kil.	00—00
Garst " "	23—00	Garst den hect.	00—00
LEUVEN, 11 Juny.		AELST, 9 Juny.	
Tarwe 100 kil.	55—76	Tarwe hect.	22—85
Koren " "	24—48	Koren " "	16—87
Haver " "	22—35	Haver " "	40—75
Garst " "	00—00	Gerst " "	00—00
HASSELT, 5 Juny.		LUIK, 11 Juny.	
Tarwe 100 kil.	51—00	Tarwe 105 kil.	54—75
Koren " "	25—00	Koren 94 " "	22—00
Haver " "	24—60	Haver 130 " "	52—50
Garst " "	24—20	Garst 94 " "	25—00
DIEST, 9 Juny.		MECHELEN, 9 Juny.	
Tarwe hect.	24—80	Tarwe 100 kil.	51—49
Koren " "	18—20	Koren " "	24—37
Haver " "	11—40	Haver " "	22—96
Garst " "	18—68	Gerst den hect.	45—60
Aerdappelen den zak	7—75	Aerdappelen den zak	8—00

BERIGT.

De kricken gewassen in twee weiden te koop uit de hand. Zieh te begeben by deu ridder De Menten de Horne. In de Capciene Straet tot Sint-Truiden.

Publieke Verkoop van Kersen.

MAENDAG 18 Juny 1860, om 2 uren na middag, ter requisitie van mynheer L. JULIOT, lid van de Kamer der Representanten, zal de Notaris VANORMELINGEN ter plaetse verkoopen:

De Kersen wassende op 400 boomen; alle van eerste kwaliteit, staende op zyn landgoed te Piringen by Tongeren, omtrent den Sint-Truidenschen steenweg. Op credit mits borg.

Schoon Hooigras onder Zout-Leeuw te koop.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op Woensdag wezende 20 Juny 1860, aanbieden te verkoopen op credit:

Het hooigras staende wassende op 3 hectaren 30 aren vetweide, toebehoorende aen juffrouw de wed. Felix Arnauts, gelegen onder Zout-Leeuw, buiten de Diestersche poort, palende de heer Abbé Cox, de heer Gustave Coenen, de heer Fineau en andere, in huer gehouden by Jan Vanthienen.

De vergadering zal wezen ten herberg van de heer Zenon Coenen, in de Thiensche straat te Zout-Leeuw, om twee uren na middag, van waer men ter plaets zal gaen.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Groote verkoop van schoon Hooigras onder Zout-Leeuw.

Op Maendag 23 Junius 1860, om 2 uren na middag, zal de Griffier BECKERS te Zout-Leeuw verblyvende, publiek op krediet en ter plaetsen verkoopen:

1° Van wegen mynheeren H. de Bonhome, H. de Pitteurs en Cie.

Verscheidene hectaren alderschoonste Hooigras, staen wassende en in koopen geteekend, in het gewezen Vin.

2° Wegens Henricus Sent, negociant te Zout-Leeuw.

Een hectaar, 70 aren Hooigras, gelegen in het Heersbrouck kort by het Vin, regenoten mynheer Deluensemans.

3° Wegens Petrus Philips Bampys van Hoesselt.

65 Aren Hooigras met den Toemaet, staende op eene weide in het Brouck, by het huis van Festraerts.

De vergadering zal zyn aen het Fabriek in het Vin, waer men zal eerst beginnen.

Groote kwantiteit van zeer schoonen Hooigras onder Budingen te koop.

Tegen Woensdag 20 Juny 1860, om 2 uren na middag, zal de Griffier BECKERS te Zout-Leeuw verblyvende, publiek op credit ter plaetsen verkoopen:

Ten verzoeken van mynheer Baron De Holling-Bertrand rentenier te Brussel.

Den Hooigras staende op 2 Vetweidens, samen groot 9 hectaren, 48 aren, 60 centiaeren, tegen elkander gelegen, by Rothem-winning onder Budingen, regenoten de Gheet en S'hertoghen-gracht.

Alsmede den Nabeet der zelve Weidens om met beesten te doen uiteten.

Men zal ter plaets vergaderen.

Verkoop van extra schoonen Hooigras by Budingen.

Op Dynsdag 26 Juny 1860, om 2 uren na middag, zal den Griffier BECKERS in verblyf te Zout-Leeuw, publiek op krediet en ter plaetse met perceelen verkoopen, van wegen mynheer Abbé Cox rentenier te Zout-Leeuw, te weten:

4 hectaren schoonen Hooigras, staende te wassen op eene Vetweide genaemd de 10zillen gelegen by de Budingenmolen reengenoten S'hertoghen Gracht en pachter Vanthienen.

De vergadering zal zyn in dito weide by den Budingenmolen.

Verkoop van Hooigras, te Sint-Truiden, by Sint-Peeter.

Op WOENSDAG, den 20 Juny 1860, om dry uren na middag, zal de heer Joseph STEYNEN, publiek en ten meestbiedende, op credit, ter plaetse door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Het Hooigras op eenen beempd, groot eenen hectare, 9 aren, gelegen te St. Truiden buiten Kloppenpoort, aen St.-Peeters kerk, tegens den beempd van de kinderen Loyaerts.

Verkoop van eene zeer groote kwantiteit dikke Eike Takken zes duizend mutsaerden van eike hout, zestig koopen eiken spaenderen en afgekapt heesters, kort by Cortenbosch en te Melver onder St.-Truiden.

Op Donderdag den 21 Juny 1860, ten 10 uren s'morgens, zal den heer Baron Whettnall van Luik, door den Notaris COEMANS, publiek en ten meestbiedende op credit en ter plaetse doen verkoopen:

Eene zeer groote kwantiteit dikke Eiken Takken, zes duizend eiken mutsaerden, zestig koopen eiken spaenderen, en afgekapt heesters, liggende op zynen bosch genaemd de Peerdswide, gelegen onder St-Truiden kort by Cortenbosch en de statie van den zierenweg en den kiezelweg gaende van Cortenbosch naer Cosen.

En eenige eiken Heesters, mutsaerden en spaenderen liggende op zynen bosch te Melver, ter plaetse genaemd aen den Pannenoven by de Zavelkuil.

Men zal beginnen op den bosch genaemd de Peerdswide by Cortenbosch.

Verkoop van 18 Hectaren Allerschoonste Hooigras.

Vrydag 22 Juny 1860, om dry uren na middag, zal de heer CHARLES D'ELPIER van Milen, ter plaetse, ten meestbiedende en op credit door de Notarissen DELGEUR en VANHAM, perceels gewys verkoopen:

Den Hooigras op omtrent de 18 hectaren bampd, gelegen rondom zyn Kasteel te Milen onder St.-Truiden, by den steenweg van St.-Truiden naer Herk de Stad.

Verkoop van schoon Hooigras te Melveren op de Cabye, onder St.-Truiden.

Op Dynsdag 19 Junius 1860, om 4 uren namiddag, zal den heer Advokaet ULENS van Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedende, op credit, ter plaetse, per perceelen door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

1° Het Hooigras wassende op 87 aren 17 centiaeren beempd, gelegen te Melveren, tegen de beempden van de Cathedrael van Luik.

2° En het Hooigras op 8 hectaren vetweide, gelegen op de Cabye.

Men zal beginnen op den beempd, gelegen te Melveren.

Schoon Hooigras onder Dormael te koop

De Notaris Coenen te Geetbetz, zal van wegen de kinderen De Schrynmakers te Dormael openbaerlyk aen de meestbiedende op Donderdag wezende 21 Juny, aanbieden te verkoopen op credit.

Het Hooigras staende uitwassende op 2 hectaren 75 aren, Vetweide gelegen aen het kasteel te Dormael;

Immediaet na de verkoop zal men de zelve weiden aanbieden te verhuuren om het nagras met hoorne beesten te laten uiteten.

De vergadering zal wezen ten herberg van Benedictus Buvé te Dormael om twee uren namiddag van waer men ter plaetse zal gaen.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Verkoop van Hooigras.

Op MAENDAG den 23 Juny 1860, om 2 uren namiddag, zal de notaris COEMANS van Sint-Truiden, publiek ten meestbiedende, ter plaetse, op credit met perceelen verkoopen, ten verzoek

1° Van mevrouw van Brienen van Sint-Truiden, het Hooigras van:

1° 2 hectaren 51 aren beempd, gelegen onder Sint-Truiden tegen Binderweld, by het Kelsbrouck.

2° 1 hectare 31 aren 74 centiaeren beempd, onder Binderveld tegen over den voorgaenden beempd.

3° 1 hectare 69 aren 41 centiaeren beempd, genaemd den Bissempde, gelegen onder Binderveld, aen het Kappelken.

4° 1 hectare 9 aren beempd, onder Binderveld, tegen over het kasteel, palende de heer Nicolai, het hospice van Brussel en Mevrouw Van Brienen.

5° 1 hectare 28 aren 20 centiaeren beempd, onder Binderveld tegen over de Molen.

6. 2 hectaren 18 aren 25 centiaeren beempd, onder Binderveld in het Brouck, en afkomende van de familie De Succa.

9° 1 hectare 54 aren 48 centiaeren beempd, gelegen aldaer in het zelve broeck en neffens den voornaemden beempd.

2° Van den heer L.-C. De Creest van Gend.

Het Hooigras op eenen hectaar 39 aren 40 centiaeren beempd, onder Binderveld in het Elsbroeck, tusschen het kasteel en de molen van Binderveld, tegen den weg van Sint-Truiden naer Binderveld.

3° Van mevrouw Vandertaelen geboren Vandenberg van Isque.

Het Hooigras op eenen beempd groot 87 aren 20 centiaeren, onder Sint-Truiden in het Kelsbrouck.

4° Van den heer Schepen Tops van Sint-Truiden.

Het Hooigras op eenen beempd groot eenen hectaar 91 aren 85 centiaeren, gelegen onder Sint-Truiden tegen Binderveld in het Elsbroeck, palende mevrouw Brachet en mevrouw Van Brienen.

5° Van den heer advokaet Ulens van Sint-Truiden.

Het Hooigras op eenen beempd groot eenen hectaar 20 aren 58 centiaeren, gelegen te Binderveld in het Elsbroeck, palende den heer Burgemeester Delgeur.

6° En van den genoemden Notaris Coemans.

Het Hooigras op 5 perceelen beempd van 45 aren 60 centiaeren, alle zonder gracht of legebeck, gelegen te Binderveld tegen over het kasteel, palende mevrouw Van Brienen, de Legebeck en het Hospice van Brussel.

Men zal zich vergaderen aen den Bissempde te Binderveld aen het kapelleken, alwaer men zal beginnen.

Verkoop van schoon Hooigras en Canada Boomen onder Rummen.

De Notaris Coenen te Geetbetz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op maendag wezende 23 Juny 1860, aanbieden te verkoopen op credit:

Wegens mevrouw Vandebossche ex Thienen.

Het Hooigras staende wassende op 25 hectaren weide, gelegen onder Rummen, digt by het kasteel van mevrouw verkoopster.

4 Canada-Boomen in den kiekaert gelegen, 4 id. in de legeweide, 2 id. aen het pachthof van Hardy, 1 id. in de groote weide, 1 op den haerhamel, 4 id. in de Lauw weide, 6 id. in den kampin en 3 id. in den boomgaard. De liefhebbers zyn verzocht de boomen in de lauw weide ter plaets te gaen bezigtigen.

Wegens den Armen van Rummen.

Het Hooigras staende wassende op 2 hectaren weide, genaemd Armenbeempd aen de Leeuwbrugge.

De vergadering zal zyn in den grooten dreeft, om elf uren s'morgens.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Verkoop van schoon Hooigras onder Geetbetz.

De Notaris Coenen te Geetbetz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op donderdag wezende 28 Juny 1860, aanbieden te verkoopen op credit; van wegen:

De heer Vliegen ex Herck.

Het hooigras staende wassende op 4 hectaren weide, in het Craenenbroek en Araensbroek onder Geetbetz.

Mevrouw de Weduwe Nagels ex Hasselt.

Het hooigras staende wassende op 4 hectaren weide in het Betzerbroeck.

De heer Kebers-Krosz ex Brussel.

Het hooigras staende wassende op 6 hectaren weide, gelegen in het Craenenbroeck.

De heer Siaens ex Terbeek.

Het hooigras staende wassende op dry hectaren weide, in het Araensbroek en Betzerbroeck

De heer Verheyden ex Oplinter.

Het hooigras staende wassende op 2 hectaren weide, in het Craenenbroeck.

De heer L.-J. Duwaerts ex Diest.

Het hooigras staende wassende op eenen hectaar weide, in het Craenenbroeck.

De heer Brauwiers ex Loven

Het hooigras staende wassende op eenen hectaar weide, in het Craenenbroek en Araensbroek.

De heer Vanzwyghenhoven-Krosz.

Het hooigras staende wassende op 2 hectaren weide, in het Nestelbroeck.

De heer Edouard Vanoverstraeten ex Sint-Truiden.

Het hooigras staende wassende op 44 aren, 77 centiaeren, weide, in het Craenenbroeck.

De heer Booten ex Geet-Betz.

Het hooigras staende wassende op 1° eenen hectaar 58 aren vetweide genaemd de Linkina, tegen de Gheet, 2° op eenen hectaar 58 aren, weide, tegen het Craenenbroeck en 3° 65 aren weide genaemd de Spikweide.

De vergadering zal wezen in de weide genaemd Linkina van de heer Booten om een uren na middag.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Bekendmaking

Op maendag, 23 Juny 1860, om half tien smorgens, te Brusthem, in het gemeentehuis, zullen de heeren bestuurders der kerkfabryk en van het bureel van weldadigheid van Brusthem by ministerie van de notarissen DELGEUR en VANHAM overgaen tot de openbare verpachting van het regt van jagt op 117 hectaren 15 aren, 50 centiaeren, weidens, beempden en landen gelegen onder de gemeentens Aelst, Brouckom, Brusthem, Engelmanshoven, Ginkelom, Groot Gelmen, Houppertingen, Klein Gelmen, Mielen boven Aelst, Ordningen, Rykelen en Zepperen, zich breeder op de affichen omschreven vindende.

BERIGT.

De Ondergeteekende verklaert, dat hy van heden af, genee schulden meer betaelt of kent van zyn zoon Charles Stassart van Graezen (Canton Zout-Leeuw).

J. A. STASSART.

Eenen schoonen eiken Timmer uit ter hand te koop.

Den timmer en de andere bouwstoffen van een Huis, gemaakt in eikenhout, lang 17 meters 10 centimeters, en breed 7 meters 10 centimeters, om seltens afgebroken te worden, gestaen te Anroye onder Zepperen.

Zich te bevragen by F. M. Germeyns-Renard, Neg' te St.-Truiden, groote markt N° 26.

BERIGT.

Te bekomen alle dagen der week, s' morgens ten 6 uren.

Versch gebakke pistolets by F. STEINON bakker aen de statie te St. Truiden.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 11 min. s'morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esmael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doorik. — Ginkelom. — Wareme. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Enival. — Verviers. — Dolhain. — Herbestal.

Expresstrain 1 uer naer middag.

St-Truiden. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Bruggen. — Ostenden.

5 uren 40 min. s' avonds. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Ginkelom. — Roost. — Wareme. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 20 min. s' morg. — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Fauquemont. — Wylré. — Simpelveld. — Aix-la-Chapelle.

3 uren 45 min. na middag — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

7 uren 47 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. —

Sint-Truiden, drukkerij van de kinderen Milis.